

DE VLAAMSE MINISTER VAN WELZIJN EN ARMOEDEBESTRIJDING, CULTUUR EN GELIJKE KANSSEN

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Voorontwerp van Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 4 februari 2022 over de regels voor de erkenning en subsidiëring van een partnerorganisatie als Vlaams Instituut voor de Eerste Lijn, wat betreft de opdrachten, de subsidiëring en de erkenningsvoorwaarden
- Principiële goedkeuring

Samenvatting

Het voorliggende ontwerp van besluit heroriënteert het opdrachten-, erkennings-, subsidie- en verantwoordingskader van het Vlaams Instituut voor de Eerste Lijn (VIVEL). Daarmee wordt uitvoering gegeven aan de bredere beleidskeuzes over de uitwerking en operationalisering van het mesoniveau binnen het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin. Binnen dat kader wordt VIVEL gepositioneerd als Vlaamse ondersteuningsstructuur voor de zorgraden, met focus op kennisdeling, praktijkverbinding, methodische ondersteuning en operationeel programmamanagement bij de implementatie van geïntegreerde zorg en ondersteuning.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Geïntegreerde zorg en ondersteuning, kortweg GIZO, is een belangrijke beleidsprioriteit. Zowel in het Federaal als Vlaams regeerakkoord, de beleidstekst van minister Caroline Gennez, als in talloze nota's en adviezen duikt de term op. Het duidt op een gevoelde noodzaak in het werkveld om stappen vooruit te zetten, heel wat beleidsmatige goesting om dit vast te pakken, en ook een grote politieke wil. GIZO is hierbij geen doel op zich, maar wel een methodiek om te komen tot toegankelijke, kwalitatieve, doelgerichte zorg en ondersteuning, waarbij de persoon zelf steeds centraal staat.

Met de conferenties eerstelijnszorg van 2010 en 2017 werd de reorganisatie van de eerste lijn op gang getrokken richting een geïntegreerde zorgverlening. Naast een shift naar doelgerichte zorg, het benoemen en centraal plaatsen van de persoon met een zorgnood, de erkenning van de

mantelzorger enzovoort werd er in 2017 ook een nieuw organisatiemodel gelanceerd voor de ondersteuning van zorgaanbieders via gebiedsgerichte samenwerking in eerstelijnszones en regionale zorgzones. Per eerstelijnszone werd een zorgraad opgericht. Voor de ondersteuning van deze hervorming werd het Vlaams Instituut Voor de Eerste Lijn (VIVEL) opgericht.

Met de ondertekening van het protocolakkoord op 8 november 2023 tussen de verschillende overheden in België werd het licht op groen gezet voor de uitrol van het Interfederaal Plan Geïntegreerde Zorg (IFP GIZO). In dit plan werden 8 specifieke afspraken gemaakt om samen te komen tot meer geïntegreerde zorg en ondersteuning. De vijfde afspraak gaat over de organisatie van een slagkrachtig en aanspreekbaar mesoniveau: “Decentraal en dicht bij de burger kunnen werken vanuit een populatiegerichte benadering wordt centraal gesteld, alsook het horizontaal als verticaal sectoroverschrijdend werken. Dit vraagt een slagkrachtig en aanspreekbaar mesoniveau dat faciliterend is voor het microniveau en opereert onder het beleid van het macroniveau.” Om effectief tot uitrol te kunnen komen van het Interfederaal Plan, wordt momenteel een samenwerkingsakkoord onderhandeld, waarin ook afspraken over de organisatie van het mesoniveau, de opdrachten ervan en de cofinanciering ervan vervat zitten, en dit specifiek met betrekking tot de implementatie van geïntegreerde zorgprogramma's.

In de conceptnota van 3 juli 2026 beschrijft de Vlaamse Regering de contouren voor de verdere uitwerking en operationalisering van het mesoniveau binnen het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin op basis van vijf krachtlijnen. Daarbij blijven de eerstelijnszones binnen het bredere mesoniveau het primaire niveau voor lokale inhoudelijke prioriteiten en partnerschappen. De zorgraden krijgen een centrale rol in de implementatie van geïntegreerde zorg en ondersteuning, in de eerste plaats via de programma's van het IFP GIZO. Op het niveau van de regionale zorgzones wordt tegelijk ruimte gecreëerd voor bundeling van capaciteit, expertise en administratieve ondersteuning, zodat zorgraden hun opdrachten efficiënter en met meer slagkracht kunnen opnemen.

Tegen die achtergrond wordt ook de rol van VIVEL scherper afgebakend. VIVEL evolueert naar een ondersteunende structuur op het niveau van de Vlaamse Gemeenschap, met een duidelijke focus op kennisdeling, praktijkverbinding, methodische ondersteuning en operationele ondersteuning van de zorgraden bij de implementatie van geïntegreerde zorg en ondersteuning. VIVEL ondersteunt de zorgraden zonder hun rol over te nemen, bewaakt mee de uniformiteit en kwaliteit van de implementatie, capteert signalen uit het terrein en vertaalt die naar gerichte ondersteuning en beleidsrelevante inzichten.

Het voorliggende ontwerp van besluit past het opdrachten-, erkennings-, subsidie- en verantwoordingskader van VIVEL aan deze vernieuwde rol aan. Het zorgt ervoor dat de partnerorganisatie duidelijke prioriteiten legt, haar middelen gericht inzet op de ondersteuning van de zorgraden en bijdraagt aan een coherente, efficiënte en toekomstgerichte implementatie van geïntegreerde zorg en ondersteuning in Vlaanderen.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het gunstig advies van de Inspectie van Financiën (RD/2026003169) werd bekomen op 10/08/2026. Het wetgevingstechnisch en taalkundig advies (WTA nr. 2026/281) werd bekomen op 14/08/2026.

Repliek op het gunstig advies van de Inspectie van Financiën

De Inspectie van Financiën verleent een gunstig advies aan het VOBVR. IF wijst er daarbij op dat verschillende aspecten nog verder uitgewerkt dienen te worden in de eigenlijke oproepdocumenten (3.1.1) en dat de oproepdocumenten alsook de beoordeling door de administratie van de aanvraagdossier(s) nog moeten voorgelegd worden aan IF (3.1.4). De voorgestelde opdrachten m.b.t. GIZO dienen daarbij inhoudelijk en budgettair verantwoordbaar te zijn (3.2.2).

Het oproepingskader voor een erkenning als het VIVEL moet nog geconcretiseerd worden en voorgelegd worden aan de Inspectie van Financiën. Gezien het voorliggende besluit de erkenning van het VIVEL niet opheft, wordt deze oproep en bijhorend beoordelingskader pas in de tweede helft van 2027 voorgelegd aan de Inspectie van Financiën. Het nieuwe VIVEL wordt pas erkend vanaf 01/01/2029.

Waar GIZO bij de huidige opdrachten slechts een deel van het totale opdrachtenkader van het VIVEL inhoudt, verandert dit vanaf 2027. Vanaf dan richt het VIVEL zich volledig op de ondersteuning van de implementatie van GIZO en is het voorgesteld subsidiebedrag budgettair verantwoord. Begin 2027 wordt het subsidiebesluit voor het werkjaar 2027 voorgelegd aan de Inspectie van Financiën, inclusief de actieplannen voor dat werkjaar en het transitieplan dat aantoont dat de organisatie zich heeft voorbereid op deze nieuwe werking.

Verder wijst IF erop dat er voor het jaar 2027 nog een tijdelijke regeling zal moeten worden opgemaakt (3.1.3).

Gezien de Vlaamse Regering de erkenning van het VIVEL niet intrekt, is het niet noodzakelijk om een tijdelijke regeling te maken voor het jaar 2027.

Ten slotte vermoedt IF dat, gelet op de ontvankelijkheidsvereisten, er weinig potentiële aanvragers zullen zijn (3.1.2).

De gevraagde expertise en de vertegenwoordigingsvereisten zorgen ervoor dat de organisatie een maximale impact kan hebben op het eerstelijnszorglandschap, zowel via de eigen medewerkers als in samenwerking met andere relevante actoren. Deze kwaliteitsvereisten verminderen het aantal huidige organisaties die voldoen aan de erkenningscriteria als het VIVEL.

De Vlaamse minister, bevoegd voor de begroting, verleende op 9 oktober 2026 het begrotingsakkoord.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Om een gelijkwaardige kwalitatieve uitrol in heel Vlaanderen van het Interfederaal Plan Geïntegreerde Zorg en Ondersteuning (IFP GIZO) te garanderen, moeten de zorgraden ondersteund worden.

De implementatie van GIZO, onder andere via de programma's van het IFP GIZO, wordt een belangrijke taak bij de zorgraden. De zorgraden zijn niet alleen verantwoordelijk voor het maken van samenwerkingsafspraken op het mesoniveau, maar zorgen er ook voor dat de generieke bouwstenen van GIZO geïmplementeerd worden binnen de eerstelijnszones, zowel op het meso- als op het microniveau. De zorgraden doen dit, onder andere, aan de hand van de programma's zoals afgesproken binnen het Protocolakkoord van 8 november 2023 gesloten tussen de federale overheid en de overheden bedoeld in de artikelen 128, 130, 135 en 138 van de Grondwet, over het gezondheidsbeleid: Interfederaal plan geïntegreerde zorg.

Bij de implementatie zijn er twee grote uitdagingen. Enerzijds wordt een generiek geschreven programma doorvertaald naar de lokale eigenheid van iedere eerstelijnszone. Daarom is het belangrijk dat de zorgraad hier, dicht bij de lokale actoren, mee aan de slag gaat om in te zetten op het maken van concrete samenwerkingsafspraken. Enkel zo kan er met zekerheid tegemoet gekomen worden aan de lokale noden, die sterk kunnen verschillen tussen regio's, gemeenten en

wijken. Anderzijds is er wel degelijk ondersteuning nodig op het niveau van de Vlaamse Gemeenschap. Bepaalde afspraken worden best Vlaanderen-breed afgeklopt, om te zorgen dat iedere burger, los van zijn of haar woonplaats, terecht kan bij dezelfde kwalitatieve, toegankelijke en doelgerichte zorg en ondersteuning. De uitdaging is om deze twee puzzelstukken - lokale eigenheid en Vlaamse ondersteuning voor een kwaliteitsvolle implementatie - hand in hand te laten gaan.

Om deze uitdaging aan te gaan, wordt het opdrachtenkader van het VIVEL hervormd. De brede rol als expertise- en kenniscentrum van de eerste lijn wordt verfijnd naar een expertise- en adviesrol over de implementatie van GIZO, in combinatie met een krachtige operationele en ondersteunende rol. Om mee zorg te dragen voor een kwaliteitsvolle implementatie van GIZO en de IFP-programma's, bundelt en deelt VIVEL praktijkinzichten, ondersteuningsnoden en signalen uit het terrein met de betrokken overheden. Zo kan de ondersteuning van zorgraden beter worden afgestemd op wat in de praktijk nodig is, zonder dat VIVEL een sturende of toezichhoudende rol opneemt ten aanzien van de zorgraden.

Tegelijkertijd legt VIVEL haar focus op de ondersteuning van de zorgraden in hun implementatierol door het aanbieden van een ruim gepersonaliseerd ondersteuningsaanbod aan de zorgraden, gaande van uitwisselingssessies en opleidingen tot individuele coachings en ondersteuning. VIVEL neemt daarbij geen opdrachten van de zorgraden over en treedt niet op als bijkomend bestuursniveau. De rol van VIVEL is ondersteunend, faciliterend en methodisch: het helpt zorgraden om de Vlaamse beleidsprioriteiten rond GIZO op een coherente en kwaliteitsvolle manier te vertalen naar de praktijk van de eerstelijnszones en, waar relevant, de regionale zorgzones. Het opdrachtenkader wordt zo vormgegeven dat het ook toepasbaar blijft tijdens de voorziene transitie naar een aangepaste governance van de zorgraden richting 2030, waarbij de samenwerking en bundeling van personeel en middelen op niveau van de regionale zorgzone stapsgewijs wordt versterkt.

Het VIVEL zal zijn aanbod regelmatig tegen het licht houden: enerzijds door een systematische bevraging van zorgraden en eerstelijnsactoren over de kwaliteit van zijn aanbod, maar anderzijds door het capteren van signalen in o.a. uitwisselingssessies en het proactief aanpassen van zijn ondersteuning aan de noden van het terrein.

Gelet op de aangepaste subsidiëring van het VIVEL en het nieuw opdrachtenkader, worden verschillende elementen van de oproep en erkenningsvoorwaarden herwerkt. Het VIVEL wordt maximaal gestimuleerd om voldoende personeel in te zetten tegen een correcte verloning, binnen een efficiënte organisatie die maximaal inzet op ondersteuning van de implementatie van GIZO.

Naast de opdrachten zoals beschreven in hoofdstuk 2 van deze nota, zal een afzonderlijke adviesaanvraag aan de Inspectie van Financiën worden voorgelegd inzake mogelijke opdrachten van VIVEL binnen het preventieve gezondheidsbeleid in Vlaanderen (subsidie van 328.000 euro voor 2 werkingsjaren, begrotingsartikel GBO-1GCF2JA-WT (preventief gezondheidsbeleid), programma 1GD33000). Deze opdrachten maken geen deel uit van het voorliggende opdrachtenkader en worden afzonderlijk gefinancierd. Het risico op dubbele financiering wordt ondervangen doordat VIVEL een gescheiden boekhoudkundige registratie hanteert via afzonderlijke activiteitencentra, waardoor de kosten en opbrengsten per opdracht duidelijk kunnen worden geïdentificeerd, opgevolgd en gecontroleerd en waarbij de verantwoordelijke teams binnen de administratie maximaal afstemmen om dubbele financiering te verhinderen.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Het nieuw opdrachtenkader

Het nieuwe opdrachtenkader bestaat uit 6 opdrachten en vervangt daarmee, vanaf 1 januari 2027, de opdrachten die de partnerorganisatie die erkend is als het VIVEL uitvoert. Deze opdrachten

worden uitgevoerd conform de principes, beschreven in de artikels 4 tot en met 7 van het eerstelijnsdecreet. Het VIVEL neemt, in zijn opdrachten, nooit de opdrachten of beslissingsbevoegdheden over van de zorgraden en treedt niet op als een bijkomend bestuursniveau.

De zes nieuwe opdrachten worden hieronder geduid.

Het operationeel programmamanagement over de implementatie van geïntegreerde zorg en ondersteuning opnemen op het niveau van de Vlaamse Gemeenschap;

Het VIVEL neemt, binnen de implementatie van GIZO, het operationeel programmamanagement op. Het VIVEL volgt elke zorgraad op over de implementatie van de IFP-programma's en behoudt een systematisch overzicht van de stand van zaken op het niveau van de Vlaamse Gemeenschap, stimuleert de zorgraden om tot een uniforme visie en kwaliteit te komen en rapporteert hierover systematisch aan de verschillende overheden. Het VIVEL neemt deze opdracht op in synergie met zijn andere opdrachten. Om de zorgraden te stimuleren om tot uniforme kwaliteit te komen, biedt het VIVEL gepersonaliseerde ondersteuning aan elke zorgraad. Daarnaast voorziet het VIVEL de materialen (zoals draaiboeken, rapporteringssjablonen, opleidingen, ...) om dit mogelijk te maken. Via uitwisselingssessies, opleidingen en coachings ontvangt het signalen over wat nodig is om de implementatie van GIZO te versterken. Het VIVEL kan zijn totale aanbod (naar creëren van opleidingen, implementatiestrategieën, het ontsluiten van data, het geven van opleidingen, coachings en ondersteuning en het organiseren van uitwisselingssessies en verspreiden van goede praktijken) aanwenden om mogelijke hiaten en barrières tot implementatie weg te werken, te minimaliseren of om gericht expertise en advies aan te bieden aan de betrokken overheden. De zorgraden blijven verantwoordelijk voor het projectmanagement van de implementatie in hun eerstelijnszones.

Daarbij richt het VIVEL zich op de werven die door de Vlaamse Overheid als prioritair wordt aangeduid. In 2027 zal de grootste focus liggen op het perinataal programma. Als de andere programma's van het IFP en de generieke bouwstenen van GIZO uitgerold worden, neemt het VIVEL ook hier de rol op van operationeel programmamanager. VIVEL neemt daarbij geen inhoudelijke programmaverantwoordelijkheid over van de bevoegde overheden of van de betrokken inhoudelijke partners en expertisecentra.

Het ontwikkelen van opleidingen en opleidingsmaterialen, methodieken en implementatiestrategieën om geïntegreerde zorg en ondersteuning te implementeren

Deze opleidingen, methodieken en implementatiestrategieën hebben tot doel om zorgraden in staat te stellen om op een structurele en onderbouwde manier GIZO te implementeren, op te volgen en te verduurzamen. Daarnaast stellen zij de zorgraden en individuele professionals in staat om GIZO te implementeren in de praktijkwerking,

Het VIVEL ontwikkelt deze opleidingen en opleidingsmaterialen, methodieken en implementatiestrategieën in samenwerking met de relevante actoren en expertisecentra (zorgraden, welzijnsactoren, beroepsgroepen, patiëntenorganisaties, partnerorganisaties,...) en in afstemming met de betrokken overheden. De materialen die ontwikkeld worden, zijn zowel generiek (algemeen inzetbaar, zoals opleidingen rond e-health, Alivia, doelgericht samenwerken, gegevensdeling, zorgcoördinatie en casemanagement, populatiemanagement,...) als specifiek (gericht op een specifieke doelgroep, setting of IFP-programma), met speciale aandacht voor de programma's en inhoud van het IFP. Daarbij is er aandacht voor het volledige spectrum van zorg en ondersteuning, lopende van het preventief gezondheidsbeleid tot en met de palliatieve zorg.

Het VIVEL ontwikkelt ook opleidingen en opleidingsmaterialen voor lokale zorgteams in de eerste lijn, zodat zij in staat zijn om de principes van GIZO te integreren in hun praktijkwerking. Daartoe krijgen de zorgraden van het VIVEL ook de nodige methodieken en materialen om deze lokale zorgteams bij te staan.

Het ontsluiten van informatie om geïntegreerde zorg en ondersteuning te implementeren

Het VIVEL maakt, binnen zijn operationeel programmamanagement in de implementatie van het IFP GIZO, bestaande relevante informatie en gegevens toegankelijk, begrijpelijk en bruikbaar voor actoren die instaan voor de implementatie van geïntegreerde zorg en ondersteuning. Het gaat daarbij om informatie die van belang is om de implementatie op het terrein beter te begrijpen en de ondersteuning van zorgraden gericht vorm te geven.

Een voorbeeld hiervan is de rol die het VIVEL opnam t.a.v. de zorgraden in het ontsluiten van de data die zij gebruiken in hun omgevingsanalyse.

Het ontsluiten van informatie houdt in dat deze gegevens worden geordend, geduid en vertaald naar de context en noden van de eerste lijn en de zorgraden, met aandacht voor duidelijke terminologie, toepasbaarheid en samenhang met de beleidsdoelstellingen inzake GIZO. De focus ligt daarbij op het aanreiken van actiegerichte en ondersteunende informatie, eerder dan op het aanbieden van ruwe data of technische datasets.

Het VIVEL staat hierbij niet in voor de verzameling, verwerking of analyse van data, noch voor de ontwikkeling of het beheer van databanken of dashboards. Het werkt complementair samen met de organisaties en entiteiten die hiervoor bevoegd zijn, en neemt een faciliterende en verbindende rol op tussen beschikbare informatiebronnen en de actoren die verantwoordelijk zijn voor de implementatie van GIZO.

Via deze informatie-ontsluitende rol draagt VIVEL bij aan gedeeld inzicht, bruikbare duiding en een meer onderbouwde implementatie van GIZO op het terrein.

Het opleiden, coachen en ondersteunen van de zorgraden in de implementatie van geïntegreerde zorg en ondersteuning, met inbegrip van ondersteuning bij samenwerking tussen zorgraden binnen eenzelfde regionale zorgzone;

Het VIVEL is verantwoordelijk voor het opleidings- en coachingsaanbod dat de zorgraadmedewerkers en bestuurders de kennis en competenties aanleert om geïntegreerde zorg en ondersteuning te implementeren binnen hun eerstelijnszone, met speciale aandacht voor het IFP GIZO. Daartoe biedt het VIVEL collectieve en individuele opleidingstrajecten aan. Daarnaast biedt het VIVEL coaching aan aan de zorgraadmedewerkers en bestuurders. Deze coaching is procesgericht en ondersteunt zorgraadmedewerkers en bestuurders bij de praktische vertaling van GIZO naar hun werking, zonder taken van de zorgraden over te nemen.

VIVEL kan zorgraden ondersteunen bij praktische en administratieve vragen die verband houden met personeelsadministratie, boekhoudkundige verplichtingen en verenigingsrechtelijke verplichtingen. Die ondersteuning blijft generiek en faciliterend, bijvoorbeeld via modeldocumenten, infosessies of het delen van relevante wijzigingen in regelgeving. Thema's zoals bestuurswerking, leiderschap of communicatie kunnen, wanneer daaraan behoefte is, aan bod komen via intervisie of uitwisseling tussen zorgraden, maar vormen geen afzonderlijke opdracht van VIVEL.

Het organiseren van uitwisselingssessies voor zorgraden en samenwerkingen tussen zorgraden binnen eenzelfde regionale zorgzone en het verspreiden van goede praktijken over de implementatie van geïntegreerde zorg en ondersteuning;

Het VIVEL organiseert uitwisselingssessies voor de zorgraden over de implementatie van GIZO. Afhankelijk van de noden biedt het VIVEL specifieke methodieken aan, zoals intervisie, supervisie, leernetwerken, uitwisselingsplatformen, ... Zo komen zorgraadmedewerkers en bestuurders van zorgraden op een gestructureerde manier tot reflectie, kennisuitwisseling en gezamenlijke probleemoplossing. VIVEL faciliteert uitwisseling tussen zorgraden, ook tussen zorgraden binnen eenzelfde regionale zorgzone, onder meer over gedeelde ondersteuningsnoden, praktische aanpakken en goede praktijken rond de implementatie van GIZO. Het VIVEL gebruikt de informatie

die het verkrijgt door de uitwisselingssessies ook om de kwaliteit van zijn opleidings- en ondersteuningsaanbod en zijn operationeel projectmanagement te verbeteren.

Door zijn opleidings-, coachings- en ondersteuningsrol t.o.v. de zorgraden beschikt het VIVEL over een schat van informatie met betrekking tot GIZO in de praktijk. Het VIVEL verspreidt deze goede praktijken, met speciale aandacht voor praktijken die bottom-up groeien. Deze goede praktijken worden verspreid naar de zorgraden en andere actoren in de eerste lijn. Zo komen de zorgraden en andere actoren in de eerste lijn in aanraking met goede praktijken en succesverhalen en kunnen zij deze werkingsprincipes ook vrijwillig overnemen in hun eigen werking.

Het jaarlijks uitvoeren van metingen bij de eerstelijnsactoren, de zorgraden en zorgraden die samenwerken binnen eenzelfde regionale zorgzone over de kwaliteit, bruikbaarheid, concrete meerwaarde en impact van het aanbod van het VIVEL in samenwerking met het Departement Zorg (de administratie)

Een sterk opleidings-, coachings- en ondersteuningsaanbod is geënt op de noden van de eerstelijnsactoren en de zorgraden, binnen de implementatie van GIZO. VIVEL voert jaarlijks één of meerdere bevestigingen uit bij de zorgraden en relevante eerstelijnsactoren over de kwaliteit, bruikbaarheid, concrete meerwaarde en impact van zijn ondersteuningsaanbod voor de werking van de zorgraden. De resultaten worden gebruikt om het aanbod beter af te stemmen op de noden van de zorgraden en de praktijk van de implementatie van GIZO. Daarnaast overlegt VIVEL op systematische wijze met vertegenwoordigers van deze actoren om signalen en ondersteuningsnoden uit het terrein te capteren.

De aanpassingen aan het oproepings- en erkenningskader

Het VIVEL wordt erkend als partnerorganisatie na een oproep van de minister en een erkenning door de secretaris-generaal van het Departement Zorg. Dit oproepingskader wordt nu verduidelijkt: voorafgaand aan de oproep wordt het advies van de Inspectie van Financiën gevraagd, de periode tussen oproep en erkenning wordt verlengd, de kandidaat-partnerorganisatie dient bij het beleidsplan ook de begroting en het investerings- en remuneratiebeleid van de organisatie in en de criteria ter beoordeling van de dossiers worden aangepast. Naast het samenwerkingscriterium worden nu ook de onderbouwing van de werkwijze om de resultaten te behalen, de resultaatsgerichtheid van de uitvoering van de opdrachten, de meetbaarheid van deze resultaten en de onderbouwing van de begroting en de afweging van de kosten en de baten meegenomen in de evaluatie. Deze criteria worden gecommuniceerd in de oproep. De minister kan de criteria nader preciseren in het kader van de beoordeling van de dossiers. Er kan slechts een organisatie als partnerorganisatie VIVEL erkend worden.

Binnen het VIVEL wordt de representatieve en gelijkwaardige vertegenwoordiging van het zorglandschap voor wat betreft de welzijnsactoren uitgebreid met één vertegenwoordiger.

In het erkenningsbesluit wordt niet alleen de naam en maatschappelijke zetel van de partnerorganisatie opgenomen, maar ook het KBO-nummer. Daarnaast worden ook het beleidsplan, de bijhorende begroting en het investerings- en remuneratiebeleid opgenomen in het beleidsplan. Zoals later gespecificeerd, wordt de erkenning van het VIVEL ingetrokken indien het afwijkt van het investerings- en remuneratiebeleid.

De regels rond het intrekken van de erkenning als partnerorganisatie, door de organisatie zelf of door de secretaris-generaal van het Departement Zorg, worden verduidelijkt. Indien de organisatie zelf de erkenning wenst in te trekken, maakt zij ook duidelijk wanneer deze intrekking precies zou plaatsvinden. Deze kennisgeving vindt plaats, minstens 3 maanden voor de stopzetting van de activiteiten. Indien de erkenning van het VIVEL wordt ingetrokken, levert de organisatie maximaal drie maanden na intrekking de inhoudelijke en financiële verantwoording aan de administratie aan.

Subsidiebedrag, personeelsnorm en indexering

Het ontwerpbesluit wijzigt het subsidiebedrag van het VIVEL. Vanaf 1 januari 2027 bedraagt het subsidiebedrag van het VIVEL 1.160.372,60 euro. Dit bedrag wordt voor 75% geïndexeerd op basis van de afgevlakte gezondheidsindex. Voor 2027 wordt de subsidie berekend op basis van het structurele basisbedrag van 1.160.372,60 euro, exclusief indexatie. De eenmalige aanvullende subsidie voor het werkjaar 2026 wordt daarbij niet als basis genomen voor de berekening van de subsidie vanaf 2027.

Het ontwerp bepaalt dat minstens 75% van de subsidie wordt aangewend voor personeelskosten. Indien minder dan 75% van de subsidie aan personeelskosten wordt besteed, wordt het verschil teruggevorderd of niet uitbetaald. De indexatie van de middelen is gebaseerd op deze norm en zorgt ervoor dat het VIVEL voldoende personeel aanwerft om zijn opdrachten uit te voeren. De opsplitsing tussen een personeelssubsidie en werkingssubsidie, die het aanwerven van voldoende personeel tegenhield, wordt geschrapt.

Het voorliggende BVR verwees in artikel 15 naar de subsidie voor het werkingsjaar 2022. Om de leesbaarheid van het besluit te verhogen, worden deze bepalingen geschrapt.

De mogelijke verlaging van het subsidiebedrag indien uit het financieel verslag of uit de opbouw van reserves blijkt dat het maximale subsidiebedrag te hoog is, wordt geschrapt. De administratie vordert middelen die de limieten op reserve overschrijden terug of betaalt de saldo's niet uit. Artikel 16 wordt gewijzigd om de voorschotregeling af te stemmen op het begrotingsakkoord. VIVEL ontvangt maximaal 80% van de subsidie als voorschot. Het resterende saldo van 20% kan worden uitbetaald na goedkeuring van het financiële verslag door de administratie. Deze regeling combineert voldoende liquiditeit voor de continuïteit van de werking met een afdoende waarborg voor de financiële verantwoording.

Financiële verantwoording

De financiële verantwoordingsstukken die de organisatie aanlevert, worden afgestemd op de verantwoordingsstukken die de administratie reeds hanteert bij andere organisaties. Daarmee wordt een meer eenvormige en efficiënte beoordeling van de verantwoording beoogd, inclusief rapportage per activiteitencentrum.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

De subsidie van 1.160.372,60 euro wordt aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2KA-WT, basisallocatie GD318.

De Inspectie van Financiën gaf gunstig advies (RD/2026003169) op 10 augustus 2026.

Het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de begroting, werd verleend op 9 oktober 2026.

B. ESR-TOETS

Niet van toepassing.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Er is geen impact op het personeelsbestand en ook niet op de personeelsbudgetten.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Dit ontwerp van besluit heeft geen invloed op het personeel van de lokale besturen en ook niet op hun uitgaven of investeringen.

4. VERDER TRAJECT

Na de principiële goedkeuring van het voorontwerp van besluit door de Vlaamse Regering, wordt hierover het advies van de Raad van State ingewonnen met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te geven aan het bijgaande voorontwerp van Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 4 februari 2022 over de regels voor de erkenning en subsidiëring van een partnerorganisatie als Vlaams Instituut voor de Eerste Lijn, wat betreft de opdrachten, de subsidiëring en de erkenningsvoorwaarden;
- 2° de Vlaamse minister van Welzijn, en Armoedebestrijding, Cultuur en Gelijke Kansen te gelasten over het voormelde voorontwerp van besluit het advies in te winnen van de Raad van State met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

De Vlaamse minister van Welzijn en Armoedebestrijding, Cultuur en Gelijke Kansen,

Caroline GENNEZ